

UDENRIGSMINISTERIET

2019

**REGERINGENS
SÆRLIGE INDSATS
FOR RELIGIONS- OG
TROSFRIHED OG
RELIGIØST FORFULGTE,
HERUNDER KRISTNE**

INTRO

Der er i disse år et særligt behov for at fremdrage og minde om religions- og trosfrihed som en menneskerettighed

Fra at have været en relativ overset menneskerettighed, er retten til religions- og trosfrihed de senere år blevet genstand for øget interesse blandt regeringer og i civilsamfundet. Ikke mindst i lyset af det pres og den diskrimination, som religiøse minoriteter, ateister, konvertitter og andre i stigende grad udsættes for. For der sker desværre stadig flere overgreb i religionens navn.

Store dele af verdens befolkning lever i dag i lande, hvor tros- og religionsfriheden er under pres – fra statslige såvel som ikke-statslige aktører. 28 procent af verdens lande har et 'højt' eller 'meget højt' niveau af statslige begrænsninger, mens 27 procent har et 'højt' eller 'meget højt' niveau af ikke-statslige begrænsninger. Over tre fjerdedele af jordens befolkning, lever i lande med sådanne begrænsninger. En stor og stigende del af jordens befolkning er således begrænsede – eller endda forhindrede – i at praktisere deres tro eller religion, at skifte tro eller religion. Den udvikling er meget bekymrende.

Ifølge PEW Research fandt der i 2016 chikane og forfølgelse sted af kristne i 144 lande og af muslimer i 142 lande. Der er blasfemilovgivning i 71 lande og dødsstraf for frafald eller 'apostasi' i 12 lande. Forbrydelser begået mod rohingyaer i Myanmar og mod yazidierne i Irak samt den kraftige reduktion af kristne i Mellemøsten fra ca. 14 % i 1920 til 4 % i dag vidner på forskellig vis om udfordringerne.

Den enkeltes muligheder for at tro eller ikke tro i overensstemmelse med egen overbevisning begrænses ikke kun af eksternt pres. Inden for de enkelte trossamfund – hvad enten de tilhører en minoritet eller majoritet – er religiøst begrundet diskrimination hverdag for især mange kvinder. Begrænsninger af kvinders ligestilling og ret til tros- og religionsfrihed finder ofte støtte i konservative og patriarkalske, religiøse fortolkninger og praksisser.

En styrkelse af den enkeltes ret til at praktisere sin tro eller religion i overensstemmelse med egen overbevisning, der er central i religions- og trosfriheden, rummer et potentiale for også at fremme ligestilling i samfundet. Det er bl.a. baggrunden for det særlige danske fokus på forholdet mellem religions- og trosfrihed og ligestilling mellem kønnene.

Ved at styrke retten til tros- og religionsfrihed kan vi bidrage til at fremme fredelig sameksistens og svække ekstremistiske kræfter i samfundet. I en tid med voksende globale og grænseoverskridende udfordringer er behovet for dialog og samarbejde indlysende, også på tværs af religiøse skel.

Regeringen har besluttet at give prioritet til fremme af religions- og trosfriheden globalt med udgangspunkt i de universelle menneskerettigheder. Det betyder ikke, at religions- og trosfriheden er vigtigere end andre menneskerettigheder. Men der er i disse år et særligt behov for at fremdrage og minde om religions- og trosfrihed som en menneskerettighed.

Det er mit håb, at denne pjece kan øge opmærksomheden om den vigtige dagsorden, som fremme af religions- og trosfriheden udgør. For det er en følsom og vanskelig dagsorden. Der findes heller ingen snuptagsløsninger. Men regeringen har med initiativet sat fokus på spørgsmålet, og – som pjecen forhåbentlig vil illustrere – nu taget de første konkrete skridt på vejen.

Ulla Tørnæs

Minister for udviklingsamarbejde

REGERINGENS SÆRLIGE INDSATS FOR RELIGIONS- OG TROSFRIHED OG RELIGIØST FORFULGTE, HERUNDER KRISTNE

Den danske indsats for religions- og trosfrihed og religiøst forfulgte blev lanceret i januar 2018. Regeringens indsats har til formål at fremme religions- og trosfrihed globalt. Indsatsen tager udgangspunkt i de universelle menneskerettigheder, særligt artikel 18 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder (ICCPR). Artikel 18 beskytter individets ret til at have, skifte eller forlade en religion eller tro samt retten til at udtrykke sin religion eller tro, alene eller i fællesskab med andre.

Regeringens indsats for religions- og trosfrihed indeholder fem spor.

SPOR 1 *Mobilisering af det internationale samfund*

SPOR 2 *Tematisk fokus på ligestilling mellem kønnene og Responsibility to Protect (R2P)*

SPOR 3 *Geografisk fokus på EU's nærområde, herunder Mellemøsten og Nordafrika*

SPOR 4 *Samarbejdsprojekter om religions- og trosfrihed i Egypten, Iran, Indonesien og Libanon*

SPOR 5 *Hjælp til forfulgte enkeltpersoner i forhold til religions- og trosfrihed*

På de næste sider kan du læse mere om indsatsens fem spor.

FAKTA

FN's Konvention om borgerlige og politiske rettigheder

Konventionen blev vedtaget i 1966. Danmark tiltrådte konventionen i 1972. Konventionen giver individet en række rettigheder, herunder ytringsfrihed, forsamlingsfrihed, ret til ligebehandling og religions- og trosfrihed.

Konventionen giver individet en række centrale borgerlige og politiske rettigheder så som ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og religions- og trosfrihed.

SPOR 1

Mobilisering af det internationale samfund

Hvis Danmark skal lykkes med at sætte religions- og trosfrihed på den internationale dagsorden, er det nødvendigt at samarbejde med andre lande. Det gælder såvel bilateralt som i EU, FN og andre internationale fora. Derfor har regeringen valgt mobilisering af det internationale samfund som ét af de fem spor.

Siden regeringen lancerede indsatsen for religions- og trosfrihed og religiøse forfulgte i januar 2018 har regeringen som led i dette spor blandt andet:

- *Afholdt en højniveaukonference om religions- og trosfrihed i København*
- *Blevet medlem af den Internationale Kontaktgruppe for Religions- og trosfrihed (ICG-FoRB)*
- *Deltaget i det første udenrigsministermøde om religions- og trosfrihed i Washington*
- *Arbejdet for at religions- og trosfrihed prioriteres højt i EU-samarbejdet*
- *Støttet FN's specialrapportør for religions- og trosfrihed*
- *Bidraget til etableringen af internationale "vennegrupper" for religions og trosfrihed rundt om i verden*

*Ulla Tørnæs sammen med
USA's udenrigsminister
Michael R. Pompeo
under det første
udenrigsministermøde
om religionsfrihed
nogensinde i Washington
den 25-26 juli 2018.*

SPOR 2

Tematisk fokus på ligestilling mellem kønnene og Responsibility to Protect (R2P)

Retten til religions- og trosfrihed hænger i høj grad sammen med andre rettigheder. Regeringen har valgt at sætte særligt fokus på to krydsfelter: Krydsfeltet mellem religions- og trosfrihed og ligestilling, og krydsfeltet mellem religions- og trosfrihed og Responsibility to Protect (R2P). Fælles for begge områder er, at Danmark har opbygget ekspertise og derfor har noget at byde ind med.

FAKTA

Hvad er R2P?

Responsibility to Protect (R2P) er et princip, der indebærer, at stater og det internationale samfund har et ansvar for at beskytte civilbefolkninger mod grove forbrydelser. De fire typer forbrydelser som er omfattet er folkedrab, etnisk udrensning, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser.

Siden regeringen lancerede indsatsen for religions- og trosfrihed og religiøst forfulgte i januar 2018 har regeringen som led i dette spor blandt andet:

- *Indledt et samarbejde med FN's specialrapportør for religions- og trosfrihed om at lancere en FN-baseret dialog om krydsfeltet mellem ligestilling og religions- og trosfrihed*
- *Sat fokus på ligestilling ved internationale arrangementer om religions- og trosfrihed*
- *Arbejdet for oprettelsen af en ny FN-mekanisme til at indsamle og bevare bevismateriale fra formodede internationale forbrydelser begået mod Rohingyaer i Myanmar siden 2011*
- *Støttet FN's handlingsplan for religiøse lederes rolle i at forebygge overgreb mod befolkninger*

Ulla Tørnæs til udenrigsministermøde om religions- og trosfrihed den 25-26 juli 2018.

SPOR 3

Geografisk fokus på EU's nærområde, herunder Mellemøsten og Nordafrika

Den danske opmærksomhed er rettet mod Mellemøsten og Nordafrika, hvor tros- og religionsfriheden i flere lande er under pres, og som med ISIL har dannet bagtæppe for nogle af de værste forfølgelser af religiøse minoriteter i de senere år.

FAKTA

Kristne forlader MENA-regionen

Mange kristne forlader MENA regionen blandt andet på grund af konflikter, diskrimination og forfølgelse. I Irak er andelen af kristne faldet fra knap 8 procent i 1987 til i dag kun at udgøre 1 procent. I Syrien er andelen af kristne halveret fra ca. 20 procent i starten af det 20. århundrede til omkring 10 procent i 2013.

Siden regeringen lancerede indsatsen for religions- og trosfrihed og religiøst forfulgte i januar 2018 har regeringen som led i dette spor blandt andet:

- *Deltaget i flere internationale konferencer, det har til formål at bygge bro mellem forskellige religiøse grupper og forskellige religiøse opfattelser af religions- og trosfrihed*
- *Danmission afholdte med støtte fra DAPP-programmet et succesrigt dialogmøde om styrkelse af muslimske-kristne relationer i Amman med deltagelse fra Jordan, Libanon, Danmark, Egypten, Syrien, Irak, Saudi Arabien og repræsentanter fra ni forskellige religiøse grupper: Protestanter, katolikker, maronitter, ortodokse, yezidi, sunni, shia, druser og alawitter*
- *Sat fokus på religions- og trosfrihed, herunder religiøse minoriteter, i Danmarks bistandspolitiske arbejde*

Konference om inter-religiøs dialog i Jordan november 2018.

SPOR 4

Samarbejdsprojekter om religions- og trosfrihed i Egypten, Iran, Indonesien og Libanon

Danmark vil gerne samarbejde om konkrete projekter, der fremmer religions- og trosfrihed inkl. gensidig forståelse og tolerance mellem religiøse grupper. Der er således indledt dialog med regeringerne i Egypten, Iran, Indonesien og Libanon

---

Siden regeringen lancerede indsatsen for religions- og trosfrihed og religiøse forfulgte i januar 2018 har regeringen som led i dette spor blandt andet:

- *Indledt dialoger med de fire fokuslandes regeringer om religions- og trosfrihed*
- *Afsat 5 millioner kroner på finansloven 2019 til projekter om fremme af religions- og trosfrihed*
- *Øget civilsamfundspuljen, hvor der kan ansøges om religions- og trosfrihedsprojekter fra 12 millioner til 20 millioner*

*Udenrigsminister
Anders Samuelsen
med Indonesisk
inter-religiøs delegation
den 26. november 2018.*

SPOR 5

Hjælp til forfulgte enkeltpersoner

Overalt i verden forfølges individer på grund af deres tro eller religion, hvad enten det er fordi de vælger at konvertere til en anden religion, fordi de er ateister, fordi de kritiserer religion, fordi de fortolker og praktiserer deres religion på en anden måde end flertallet, eller blot fordi de tilhører en specifik religiøs minoritet.

Oftest bruges blasfemilovgivning til at undertrykke tros- og religionsfriheden. 71 lande i verden har blasfemilovgivning, og i seks af disse straffes blasfemi med dødsstraf. I andre lande er straffen fængsel eller fysisk afstraffelse. Mere end 40 lande forbyder eller forhindrer folk i at konvertere fra en religion til en anden, bl.a. gennem lovgivning mod apostasi (frafald) og konvertitter risikerer nogle steder fratagelse af deres identitetskort, fængsel, fysisk afstraffelse og sågar dødsstraf.

Regeringen vil løbende fokusere på to-tre udvalgte sager, som vil blive forsøgt fremmet såvel bilateralt som gennem EU og multilaterale kanaler. For at kunne hjælpe individuelt forfulgte bedst muligt og af hensyn til sagernes personfølsomme natur, kan regeringen ikke offentliggøre hvilke sager, der udvælges.

Hvis du kunne tænke dig at modtage en invitation til fremtidige møder i kontaktforum skriv så til jtfm@um.dk

Følg også enheden for religions- og trosfriheds aktiviteter på twitterprofilen [@FoRB_DK](https://twitter.com/FoRB_DK)

Dansk Kontakt for Religions- og Trosfrihed

For at kunne etablere en stærk dansk indsats for religions- og trosfrihed har regeringen lanceret et kontaktforum for den danske ressourcebase og særligt interesserede. Hensigten er at samle danske aktører fra trosbaserede og sekulære civilsamfundsorganisationer, forskerverdenen, religiøse institutioner og andre, der ønsker at bidrage til arbejdet med at fremme religions- og trosfrihed i udlandet. Møderne afholdes ca. to gange årligt.

Ulla Tørnæs ved 1. møde i Dansk Kontaktforum for Religions- og trosfrihed den 10. januar 2018.

KONTAKT

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Tel: +45 33 92 00 00
um@um.dk

ISBN: 978-87-93616-84-4

Design: OTW A/S

